

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatvs De// Beneficiis// Amplissimvs,// Et Doctissimvs

Garcia, Nicolaus

Coloniae Allobrogvm, 1618

Cap. 4. De subiectione, quo ad ordines ratione beneficij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98538)

191. & tanquam tales gaudent privilegio canonis, & alias illo non gaudent, ut est notorium, & sic videntur intrare notata in capit. Ecclesia Sancta Mariae de constitutione. & Concilium solum restringit privilegium fori, non autem cetera privilegia.
- 6 Nec potest dici, ut ait Io. Gutierrez. tibi in fi. quod ius canonicum id expressum non vetat in clericis primæ tonsuræ, nam ius canonicum generaliter loquitur de clericis, & personis Ecclesiasticis, & expressum dicitur, quod sub generalitate continetur. Caput athen. de off. 296. n. 2. part. 2.
- 7 Nec cessat difficultas dicendo, t quod illa lex fundata sit in antiquo Hispaniæ usu, & consuetudine, quæ, ut inquit Couarr. supra potest multum in his immunitatibus, ut dicunt Lassarte d. num. 21. Ioan. Gutierrez, & Molina supra, nam consuetudo contra libertatem, & immunitatem Ecclesiasticam non valet. auth. Cassa. & inira. C. de S. S. Ecclesiis, & d. cap. 8 t quoniam cum aliis, & tradit Molina sup. disputat. 672. num. 6.
- 9 Maxime, quia ante illam l. non constat t fuisse talem consuetudinem, nec lex in eo fundatur, nec vltimum verbum de eo, imo verisimilius est, non fuisse talem consuetudinem stantibus d. legibus ordinamenti in contrarium.
- 10 Consuetudo autem, & praxis t subsequuta, quæ d. legem recipit, ut inquit Azevedo. Lassarte. n. 9. Segura, & alij sup. minus videtur posse releuare, cum sit fundata in ipsa lege, quæ si non valet, t quoniam contra libertatem & immunitatem Ecclesiasticam, nec etiam consuetudo recipiens.
- 11 Sed quicquid sit de hoc dicendum est t clericos beneficiatos, seu alias gaudentes dict. privilegio immunitatis, & exemptionis, esse exemptos, etiam quoad exactiones pro necessitatibus, & utilitatibus publicis, & communibus non obstantibus legibus civilibus, & regiis contrarium disponentibus, t nam iure can. cui in hoc omnino standum est, ita clare disponitur, ut in d. c. non minus, & c. aduersus, de immunitate Ecclesiasticarum, quæ de exactionibus pro utilitatibus, & necessitatibus communibus expresse loquuntur, & eorum forma seruanda est, alias imponentes incurrunt excommunicationem, de qua ibi, & innouantur in Concilio Lateran. vlt. sub Leone. 10. sess. 9. de reform. curiæ, & aliorum. §. cum & in bulla cene domini. c. 18. vbi excommunicantur imponentes, & exigentes huiusmodi collectas, & alia onera sine Romani Pontificis speciali, & expressa licentia.
- 12 Et hanc sententiam contra legistas t tenent Io. And. & Abb. à n. 18. & alij in d. c. non minus. idem Abb. conf. 3. i. p. Hostien. in summ. tit. de immunitate. §. à quibus versic. ad extraordinaria Bartol. & Paulus in cap. ad instructionem. C. de S. S. Ecclesiis. Ias. in l. placet. Cod. eodem num. 14. & 17. in 1. lectura, & in 2. numero 20. Beroius consil. 31. vol. 1. Gregorius Lopez in l. 54. tit. 6. pag. 1. versic. in la calçada, Ioan. Gutierrez pract. quest. lib. 1. quest. 3. & D. Sahagun. in cap. 2. de iudiciis ex nu. 25. ad 38. Angelus in summ. versic. immunitas. §. 37. Syluest. eod. versic. in. 20. Molina. d. disputatione 672. num. 4. & 5. Eman. Rodriguez in addit. ad explicationem bullæ cruciatæ. §. 9. n. 72. & Cardin. Toletus in sum. lib. 1. cap. 29. in Romana editione.
- 14 Et tenuit Rota in vna Valentina t de anno 1596. coram Illustrissimo Pamphilio, nempe, quod clerici non tenentur ad gabellam impositam à laicis, pro reparatione murorum, pontium, viarum, nisi fuerit de licentia Pape ex dictis, t in qua etiam 4. Decemb. 1595 &

29. Jan. 1596. coram eodem fuit resolutum, inhibendum esse iuratis, & aliis litis conforibus, ne lite pendente exigant ab Ecclesiasticis dictas gabellas, cum habeant suam intentionem fundatam.

Aduerte tamen contra Eman. Rodriguez supra num. 64. t quod in dict. Concilio Lateranen. vltimo non innouatur excomm. contra Ecclesiasticos prædicta soluentes posita per Bonifacium octauum in cap. clericis de immunitate Ecclesiasticarum in sexto, alias reuocata per clementinam vnicam eod. titul. sed tantum innouatur excommuni. posita contra prælatos absque Romani Pontificis expressa licentia vltro consentientes, nec verbum de Ecclesiasticis soluentibus, & ideo non est t necesse confugere ad enuaciones, de quibus ibi per eum, & cessat difficultas de verbis bullæ cene, quæ alias non bene tollebat per eum.

Nec rursus innouatur decretum t Bonifacij in d. clericis, per bullam cene. d. cap. 18. in fin. nam omiffa solutione Cardinalis Toleti. dict. lib. 1. cap. 29. versic. postremo. dicentis, ibi non innouari canones, nisi quantum ad prædicta in illa excommunicatione, in qua non comprehenduntur soluentes, dicendum est, t. ibi solum innouari decreta, per sacros canones t in Lateranen. nouissimo, & alijs Concilij generalibus edita, & dict. cap. clericis non est Concilij generalis. 2. ibi non innouari decreta alias correctæ, t & reuocata, & sublata, ut in simili dicitur infra c. 5. huius partis à n. 27. ex sententia S. Cong. Concilij.

CAP. IV.

De subiectione, quoad ordines ratione beneficij.

SUMMARIA.

Ratione beneficij, potest quis ordinari ab Episcopo beneficij, seu de eius lic. num. 1. & si in diuersis diocesis habet beneficia, poterit à pluribus Episcopis ratione beneficij ordinari, præter Episcopum originis, & domicilij n. 2.

Id procedit, etiam si beneficium sit manuale, vel ad nutum amouibile, n. 3.

Non potest quis ordinari ratione præbende temporalis, quam habet ratione lecture, n. 4. licet possit is ordinari ratione domicilij ibi contracti, n. 5.

Non potest quis ordinari ratione capellanæ non collatiuæ, etiam perpetuæ, num. 6. nec ratione pensionis, numer. 7.

Potest quis ordinari ratione beneficij, etiam tenuis, licet non ad titulum illius, n. 8.

Potest quis ordinari ratione beneficij, etiam non requirantis residentiam, nec in eo residents.

Potest etiam ordinari ratione beneficij, quod habet quis in commendam, si est ad utilitatem eius, maxime perpetuam, licet secus de commendæ temporali ad utilitatem Ecclesiæ, n. 10. & 11.

Potest quis ordinari ratione beneficij, sine propter illud ordinem recipiat, sine non, & etiam non habeat talem ordinem annexum, n. 12. & 13.

Episcopus beneficij non solum potest eum ordinare, sed etiam dispensare in interstitio, & illegitimitate ad minores ordines, n. 4.

Episcopus, in cuius diocesi est beneficium, potest ordinare, etiam si beneficium esset subiectum alteri Episcopo, quoad prouisionem, non quoad iura Episcopalia, num. 15.

Ad istum effectum videtur requiri possessionem beneficii, & non sufficere solam collationem, seu titulum, num. 16. & sola possessio sufficere videtur sine titulo iusto, n. 17.

- 1 Consequitur etiam quis t ex beneficio, quod possit ad ordines promoueri ab Episcopo, in cuius diocesi est beneficium, seu ab alio de eius licentia, licet alias ei nullo modo subditus sit. *cap. cum nullus. de temporibus ordinationum t in sexto.* Vnde si in diuersis diocesibus habet beneficia poterit à pluribus Episcopis ratione beneficii ordinari, præter Episcopum originis, vel domicilij, à quo etiam poterit ordinari. *dict. cap. cum nullus, etiam ad titulum beneficii existentis in aliena diocesi, t quod ampliatur. 1. vt procedat, etiam si beneficium sit manuale, seu ad nutum amouibile, nam licet non possit ordinari ad titulum illius, vt dictum est supra 1. parte cap. 2. numer. 83. tamen poterit ratione illius ad alium titulum, si opus fuerit, ordinari ab Episcopo, in cuius diocesi est beneficium, vt docent Domin. n. 8. & Francus num. 3. in d. c. cum nullus. Et Rebuff. in praxi tit. de clericis, & à quibus, n. 21.*
- 2
- 3
- 4 Non tamen posset quis ordinari t ratione præbendæ temporalis, quam quis verbi gratia habet ratione lecturæ, vt in cap. quia nonnulli, de magistris, seu alias, nam ista non est beneficium Ecclesiasticum, vt requiritur, & ita tenent gloss. ver. Ecclesiasticum, Archid. & Domin. num. 7. in d. c. cum nullus, & Rebuffus, num. 20. vbi supra, licet Francus d. num. 3. videatur dicere contrarium, t verum habens talem præbendam temporalem ratione lecturæ, vel alias t posset ibi ordinari ratione domicilij ibi contracti, quia est animo permanendi, seu constituendi domicilium. *Rebuff. 3. num. 23. qui ait, quod bene potest tonsuram concedere Episcopus conciliaris & aliis habentibus officium perpetuum in diocesi, vel quasi perpetuum, quia ibi censentur habere domicilium Bart. & alij in l. 1. ff. ad municip.*
- 5
- 6
- 7 Et similiter non poterit quis ordinari t ratione capellanæ non collatiuæ, etiam perpetuæ, quia non est beneficium, vt dictum est d. 12. primæ p. à num. 98.
- 8 t nec etiam ratione pensionis, cum non sit beneficium vt late dictum est. 1. p. c. 5.
- 9 Secundo ampliatur, vt procedat t etiam si beneficium sit tenue, nam quamuis non possit ordinari ad titulum illius, vt in Concilio Trid. ff. 21. de reform. c. 2. & dicitur c. sequent. tamen ratione illius poterit ordinari ab Episcopo beneficii. Tertio ampliatur, vt procedat, etiam si beneficium non t requirat residuam, nec in illo resideat, nec in illius diocesi, & sic non eximatur à iurisdictione primi Episcopi, cum textus ille simpliciter loquatur de beneficio, *Ioannes Andreas, ibi, & Domin. num. 6. & Francus, d. num. 3.*
- 10
- 11 Quarto ampliatur, vt procedat, etiam si t non habeat beneficium in titulum, sed in commendam, si est ad utilitatem commendatarij, maxime perpetuam, quia ista reputatur titulus canonicus, seu habet vim tit. vt dicitur infra, 4. part. cap. 4. & quod dicit
- 12 Francus d. num. 3. quod t non videtur, quod sufficiat habere beneficium in commendam, quia commendam non est proprius titulus, secundum notata in cap. nemo. de electione in 6. accipiendum est de commendam temporali, ad utilitatem Ecclesiæ, vt in terminis, d. c. nemo. quæ non est titulus canonicus, nec habet vim tituli, vt in d. c. 4. 4. part. & ita ait Rebuffus sup. n. 21.
- 13 Quinto ampliatur, vt procedat, siue istud sit t be-

neficium, propter quod ordinem recipit, siue non cum generaliter, & non distinguendo loquatur ille text. vt dicit d. gloss. ver. Ecclesiasticum.

Vnde, si beneficium haberet certum ordinem t annexum, puta Subdiaconatum, vel Diaconatum, poterit ratione talis beneficii ordinari ab illo Episcopo etiam ad alios ordines, vt docent Domin. n. 9. & Francus d. n. 3. contra Paulum, ibi.

Sexto ampliatur, vt non solum possit eum ordinare Episcopus beneficii, sed etiam cum eo dispensare in interdictis, & etiã, in illegitimitate ad minores ordines, nam, cum ratione beneficii sit subditus illius, quoad ordines, est etiam subditus, quoad omnia concernentia ordines, & illis annexa ad l. 2. ff. de iurisdictione omnium iudicum, quamuis secus sit in familiari Episcopi, vt dicemus capite sequenti, à numer. 86.

Aduertendum tamen est, quod Episcopus, t in cuius diocesi est beneficium, poterit ordinare, vel dare literas dimissorias, etiam si beneficium esset subiectum alteri Episcopo, quoad prouisionem, id est, etiam si spectaret ad prouisionem alterius Episcopi, sed si esset alteri subiectum, quoad iura Episcopalia, tunc ille haberet id facere, quia tunc in illius diocesi esse videtur, *Domin. n. 5. & Francus, 3. in d. c. cum nullus.*

Secundo aduertendum est, quod ad istum t effectum videtur requiri possessionem beneficii, & non sufficere solam collationem, seu titulum, ad hoc enim, vt efficiatur de eius foro, necessarium videtur, quod habeat beneficium cum effectum.

Imo, & sola possessio sine titulo iusto sufficere t videtur ad hunc effectum, per illam enim videtur effici de foro illius Episcopi.

C A P. V.

De titulo ad ordines.

S V M M A R I A.

Seruit beneficium de titulo ad ordines, ad quos (presertim sacros) non potest quis promoueri sine titulo. num. 1.

An requiratur titulus etiam, ad minores ordines, & primam tonsuram, numer. 2. de iure antiquo, etiam ad minores requiritur, numer. 3. sed contrarium de consuetudine seruatur, numer. 4. quod videtur approbare Concilium, numer. 5. nec in hoc est aliquid innouatum per constitutionem. 29. Sixti V. numer. 6.

An titulus ad ordines requiratur tantum in clericis secularibus, an etiam in regularibus, n. 7.

Concilium solum loquitur de clericis secularibus, & similiter constitutio Sixti V. num. 8.

Religiosi Societatis Iesu, qui emisserunt tria vota non solemnia, non comprehendebantur sub decreto Concilij, n. 9. Sed Pius V. illud extendit ad regulares non professos, n. 10. declaratio S. Cong. n. 11.

Constitutio Pij V. habet locum, tam in non professis, quam in nullius professis, num. 12. vt decif. Rotæ à d. constitutione. Pij V. Gregorius XIII. exemit religiosos Societatis Iesu, & confirmauit Gregorius XIV. num. 13. & 14.

Quas penas incurrat promotus sine titulo, & qua pena innouentur per Concilium, n. 15.

De iure antiquissimo ordinatus sine titulo incurrebat ipso iure suspensionem, num. 16. etiam sine peccato, secundum